UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Bezoekadres:
Koningskade 40
2596 AA Den Haag

Postadres:
Postbus 93218
2509 AE Den Haag

T: 070 351 97 51
unievanwaterschappen.nl

Aan: de leden waterschappen

Datum	**Ons kenmerk**
5-11-2026	124.765/IG
Contactpersoon	**Emailadres**
Ruud van Esch	resch@uvw.nl

Betreft: Waterschapsverkiezingen 2027

Geachte leden,

Over de waterschaps- en andere verkiezingen is er periodiek landelijk bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging van Nederlands Gemeenten (VNG), de Kiesraad, de NVVB (Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken) en de Unie van Waterschappen. Met betrekking tot de waterschapsverkiezingen van 17 maart 2027 wil ik de volgende onderwerpen met u delen.

Allereerst de vraag of de waterschappen kunnen inspelen op de behoefte van gemeenten aan voldoende vrijwilligers bij de komende verkiezingen. De gemeenten hebben aangegeven dat het steeds lastiger voor hen is om voldoende vrijwilligers te vinden voor het tellen van de uitgebrachte stemmen bij de gecombineerde verkiezingen van de provincies en waterschappen. In het bestuurlijk overleg is afgesproken gemeenten hierbij te ondersteunen door vanuit de diverse koepels de achterbannen op te roepen mee te denken en te helpen. Voldoende stemlokalen en personeel zorgen voor snellere tellingen en (voorlopige) uitslagen van de provinciale en waterschapsverkiezingen. Concreet heeft de minister van BZK als stelselverantwoordelijke voor verkiezingen het IPO en de Unie hierover een schriftelijk verzoek toegestuurd. Deze brief van de minister van 15 september 2026 treft u hierbij als bijlage aan. De Unie legt dit verzoek van de minister met een positief advies neer bij de waterschappen, wetende dat ieder waterschap afzonderlijk beslist om de medewerkers - op welke manier dan ook - in de gelegenheid te stellen gemeenten te ondersteunen bij de komende waterschapsverkiezingen.

Verder het voorstel van de Unie - in samenspraak met de VNG en de Kiesraad - over het uiterste tijdstip van het aanleveren van de voorlopige uitslagen op lijstenniveau door de gemeenten aan de waterschappen. De bestuurlijke afspraak is gemaakt dat de gemeenten dat zullen doen uiterlijk vrijdag 19 maart 2027 om 12.00 uur. De Unie kan dan die middag om 16.00 uur de voorlopige uitslagen van alle waterschappen bekendmaken. De voorlopige uitslagen op persoonsniveau volgen na het weekend. De Kiesraad heeft in september en oktober deze bestuurlijke afspraken van het bestuurlijk overleg benadrukt op de bijeenkomsten per provincie die er zijn geweest voor gemeenten en waterschappen over het proces van de gecombineerde verkiezingen.

Daarnaast zijn er ook enkele andere ontwikkelingen die het vermelden waard zijn.

Te beginnen met een update van de verkiezingscampagne en het gebruik van campagnemateriaal. In oktober hebben er opnames plaats gevonden van film en foto's. We zullen via de projectleiders bij de waterschappen de bestuurders van de waterschappen informeren over de campagne. Dit materiaal is uitgebreid getest en de eerste reacties zijn heel positief. De landelijke campagneregel luidt: "Water. Daar heeft Nederland wel wat mee." Het waterschap kan de verkiezingscampagne en de campagneregel doorvertalen en regionale invulling geven.

Verder worden in december 2026 en februari 2027 door de Unie bijeenkomsten voor de projectleiders georganiseerd met nadere informatie over de registratie en kandidaatstelling. De Kiesraad speelt hierin een actieve rol. In oktober is reeds door de Kiesraad ingegaan op het toepassen van de systemen OSV2020 (voor de kandidatenlijsten) en Abacus (voor de verkiezingsuitslagen).

Tenslotte zijn we voor de stemhulp van Kieskompas aangeland in de fase van het vaststellen van de 20 stellingen. De 15 gezamenlijke stellingen worden – zoals eerder binnen de vereniging besproken - in november 2026 door de Unievoorzitter vastgesteld, waarbij rekening is gehouden met de regionale inbreng door partijen. Voor de 5 lokale stellingen worden er in deze periode stellingenbijeenkomsten per waterschap georganiseerd. De hieruit naar boven gekomen 5 stellingen worden vastgesteld door de voorzitter van het betreffende waterschap.

Ik hoop dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd. Voor eventuele vragen kunt u zich wenden tot Ruud van Esch (resch@uvw.nl), projectleider waterschapsverkiezingen bij de Unie.

Met vriendelijke groet,

Meindert Smallenbroek

Algemeen Directeur